

ORSZÁG LILI (1926-1978)

Város árkádokkal | City with Arcades, 1964

Olaj, farost | Oil on wood-fibre, 62,5x85 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 12 121 EUR

Becsérték: 8 000 000 – 12 000 000 Ft

Estimated value: 24 242 – 36 364 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Kolozsváry Ernő gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Ország Lili festőművész kiállítása.

István Király Múzeum, Székesfehérvár, 1967. augusztus 6. – szeptember 15.,
kiállítási katalógus: 33.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Árny a kövön – Ország Lili művészete.

Szerk.: Kolozsváry Marianna, Magyar Nemzeti Galéria,
Budapest, 2016. december 17. – 2017. május 1., katalógus: 264, 379.

Ország Lili 1960-tól kezdett városokat festeni. Eleinte képeit még az ikonos korszak ragyogó színvilága jellemezte, a lágyabb formák, a meleg színek keleti városokat idéztek. Később elképzelt ókori romvárosok jelentek meg a festményeken, a múlt emlékezetben vagy képzeletben létező rétegeit tárva fel.

1960-ban a zsúfolt prágai zsidó temetőben tett látogatás rendkívüli élmény volt a festő számára, az ezt követően készített monotípiasorozatain a krumpliból faragott nyomdákkal egymás mellé, fölé nyomott formák sokaságából alakított ki egy, a prágai látványt felidézni képes szövedéket. Az azonos formákat ismétlő, soroló képépítési módszerrel tovább kísérletezett. Városos képein az apróbb jelek egy város építőelemeivé, köveivé alakultak. Az apró formák kialakításánál a nyomdázás mellett megjelent a visszatörítés technikája is.

A *Város árkádokkal* című festményre ez utóbbi módszer jellemző, az egész képfelületet kitöltő szövedék apró, a felvitt festékréteget kitöltő mozzulatok ismétlődéséből jött létre. Az így létrehozott mintázatra később néhány lazúros ré-

teg került, a jelek sorolásának iránya és ritmusa mellett ezzel szervezve, strukturálva a homogénnek ható képmezőt. A töredékesség, az apró formák elmosódott körvonalai érzékeltetik az idő múlásának nyomait, a kopást, erodálódást. A festmény kompozícióját mégsem a szövedék, hanem a rajta megjelenő négy csúcsíves nyújtott forma uralja. A képcím alapján árkádok. Ugyanakkor, ahogyan gyakran a festőnő más városos képein is, itt sincs semmilyen konkrét utalás, a motívum annyira leegyszerűsített és elvonatkoztatott, hogy számos más értelmezési lehetőségnek is teret enged. A kapu, az ívelt nyílás több egykorú képen meghatározó (pl.: *Keleti kapuk*, triptichon, 1964; *Huszadik századi freskó*, 1966; *Architektúrák*, 1966), frontálisan láttatott nyílásként, de felülnézetből ábrázolt apszisként is dekódolható. Ezen a festményen a nyílások térbeli helyzetét azzal teszi bizonytalaná a festő, hogy a város szövetét alkotó apró jelek hol az íveket jelző festékréteg alatt, hol fellette jelennek meg, így a nyílások hol alsó, hol felső rétegeként érzékelhetők. Az ugyanebben az évben készült, azonos című festményen (*Város*

árkádokkal/Bezárt kapuk, 1964, Antal–Lusztiggyűjtemény) a páros, ívelt kapuforma a belső öt sávossal és a héber írást idéző jelekkel a mózesi kőtáblákat, a tízparancsolatot juttathatja eszünkbe. A most árverésre kerülő festményen azonban nem található ilyen utalás, a gótikus katedrálisok árkádeit idéző hegyesebb, felfelé törő, csúcsíves formák dominálnak.

A négy ívelt nyíláson belül valamivel több a fehér szín, így azok akár ablakokként is felfoghatók. Érdekes megfigyelni, hogy az Ország Lilire jellemző finom, szabálytalan, nem egyenletes vastagságú vonalakkal megformált nyílások nem egyformák, hanem egyénitettek, a festő kísérletezik a hasonló, de mégsem azonos formák sorolásával, ritmusával. Ahogyan az ívek enyhén egymás felé dőlnek, élletel telnek meg. A függőleges forma a benne folytatódó jelekkel természetesen az íves záródású, vésett héber írással ellátott prágai sírköveket is eszünkbe juttathatja, míg a négy nagyon hasonló, frontálisan a néző elé állított motívumból álló kompozíció a *Memento* (1957) című kép holdfejű figuráinak sorfalára emlékeztet.

ÁRVAI MÁRIA